

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ignatii Loiolae Vita

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Nauigat in Italiam. Cap. XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11486

valetudine, itineri tam longinquo ac tam periculoso committeret. deinde cum nec precibus nec suasionibus eum de sententia demouere possent, insistere saltem & vigere, ne in comitatus abiret; multa posse in tam remotis ignotisque sibi regionibus ac tanta rerum humanarum varietate contingere, quæ præsentem cuiuspiam fidelis operam solationque requirerent. Omnino probabilia videbantur asserere, & humano iudicio rem aestimantibus etiam necessaria; nec verò deerant homines impigri, peritiquelinguarum, qui se illi comites laboris ac periculorum libenter offerrent. Verum Ignatius, quæ erat animi altitudine, in cælum semper intentus, atque a diuina providentia usquequaque pendere mirabiliter cupiens, amicis cuncta sua in eum studia profertentibus ita remisit, vt diceret, in præcipuis hominis Christiani virtutibus non modò fidem & charitatem esse, verum etiam spem. Eius porò comparanda gratia certum sibi esse non modò sine viatico, sed etiam sine comite iter id ingredi; quòd clarè perspiceret, si, qualia multa possunt homini accidere, peregrinanti præferret, sibi quidpiam euenisset, fieri non posse quin aliqua saltem ex parte comitis præsidio fideique confideret: proinde quidquid in eo spei locasset, id vtique ex ea detractum iri fiducia, quam totam in vno Deo clementissimo parente ac rectore vellet esse repositam.

NAVIGAT IN ITALIAM.

CAPIT. XII.

HAc igitur mente sub initium anni M. D. XXIII. magno omnium dolore Minorissa profectus venit Barcinonem, vt in Italiam ex eo loco trajiceret. cumque per opportunè paratam ibi nauem offendisset, egit cum nauarcho suppliciter, vt se mendicū egentemque gratis admittere ac transportare ne grauaretur. cui nauticum quidem ille se remissurum promisit; ea tamen conditione, vt nautici saltem panis, quod erat necessarium, secum inferret. Eo responso cum vehementer angeretur Ignatius, quòd conmeatus copiam, quamuis exiguam, ceerneret inopiæ illius, quam sibi summam proposuerat, legibus aduersari; post multas anxiasque cogitationes totam rem denique permittere statuit arbitrio Sacerdotis, quem sibi paucis illis diebus Barcinonem tum suæ conscientie iudicem tum interpretè diuinæ voluntatis elegerat. Ille re cognita, Ignatio respondit, a qua postulare

gauras.

nauarchum: proinde non resistendum esse, nec verò timendum, ne si cibaria, tã vilia præsertim ac necessaria, sibi parauerit, quidquam idcirco contra consilium perfectæ paupertatis admittat. Tum Ignatius quamquam soluto vixdum religione animo, tamè partim sacerdotis impulsu, partim etiam metu occasionis eius amittendæ; emendicata de more pecunia, panes in nauem impofuit, & ne quid præterea secum inferret, paucos qui superfuerant nummos reliquit in ipso littore: deinde solutis anchoris die quinta Caietam non minùs periculosa quàm celeri navigatione delatus, Romã pedibus iter intendit, ac prima nocte diuertit ad villã militibus refertam; quibus nefaria quædam ac turpia molientibus tanto animi ardore ac vociferatione se objecit, vt illi partim verborum pondere, partim constantiæ miraculo obtupefacti, à flagitioso conatu destiterint. Inde laboribus maximis, cum sequente per eos dies pestilentia luridus ipse ac macilentus, tectis ferè atque oppidis arceretur, denique in urbem Romam haud ita acriter custoditam, lassitudine ac fame panè confectus, introit ipso Dominico die Palmarum: cumque venerabundus religiosissima quæque loca obiisset, Adriani VI. Pont. Max. pedes exoleuatur. Mox paranti Venetias ire, vt in Palæstinam inde transmitteret; rursus Hispani amici nonnulli, qui Romæ eo ipso tempore versabantur, profectionem dissuasere cum aliis rationibus, tum præcipuè navigationis longæ & infestæ periculis proponendis; quippe cum paulo antè, per summum nominis Christiani aequè damnum ac dedecus, Turca Rhodum insulam expugnasset, quo nuntio videlicet omnis Italia cohorrerat. Sed cum Ignatius ab instituta peregrinatione nullo terrore posset abduci; illud saltem hortari & orare institerunt, ne se daret in iter eiusmodi sine pecunia, tum in alios vsus necessaria, tum vtrique ad naulum pro trãmmissione soluendum. nam vt Venetias emendicato victu peruenisset, quæ deinde ratio quæ spes homini externo & ignoto foret, in tam remotas regiones trajectum nanciscendi gratuitum? Proinde rectè amiceque suadentibus ne resisteret, iuuariq; se in Christi gratiam aliquo saltem viarico pateretur. Cum hæc & alia eiusmodi asseuerantes pariter ac miserantes ingererent; sapius eadè iterando, cunctantem ac tergiuersantè denique perpulerunt, vt in ipso discessu aureos aliquot nummos acciperet. quo ille subsidio oneratus veriùs quàm instructus, non multum processerat viæ, cum rem totam attentè contemplans, seque ipse accusans grauitè, quòd de fiducia diuina humano metu se dejici, fixumq; paupertatis propositum oblato auro passus esset infringi; parum abfuit

abfuit quin omnem pecuniam illico indignabundus abjiceret: sed quia id prodigum ac Deo ingratum fore videbatur, decreuit certe in obuios pauperes paulatim infumere. quod cum alacriter præstitisset, breui & nummis omnibus vacuus & stimulis conscientiae liber euasit. Pergentem porrò Venetias, eadem quæ supra memorauimus incommoda & difficultates itinere pænè toto vexarunt. Sæuebat etiam tum locis aliquot fœda lues atque contagio; dispositique custodes aditus oppidorum assiduè tuebatur. Ignatium verò ex ipso corporis habitu vel in summa cœli temperie metuisse. Obsita erat squalore vestis & horrida; color exanguis, cauum macie caput, conditi introrsum oculi, & inanes faucium sinus. quocirca fiebat, non solum vt exclusus à diuersoriis omnibus pernoctare sæpe cogeretur in publico, sed etiam vt pallore & macie peremptum, rigentemque, prætereuntes aliquando nonnulli ceu monstrum quoddam aut triste simulacrum horrent. Ipse verò linguæ imperitus, ignarus itinerum, cum præ defatigatione sæpe deficeret; ad Fossam tamen Clodiam Deo adiuuante peruenit, quo ex emporio breuis & quotidianus Venetias trajectus est. Ibi certior factus à viatoribus, obseruari Venetiis omnia diligentissimè, & è suspectis præsertim regionibus venientes accessu prohiberi; flexit inde itinere terrestri Patauium, quorundam consilium secutus, qui id ipsum periculi metuentes, faciliorem sibi ex ea vrbe Venetias transitum fore sperabant: iidèque Ignatium adjunctum sibi comitem, præ imbecillitate haud ita æquantem gradus, in campis circumpadanis repente destituunt, vnius ope Christi subnixum: qui sanè pro sua infinita clemètia laboranti serulo in tanta solitudine minimè defuit, sed proxima nocte sese illi, quemadmodum antea sæpe fecerat, visendum obtulit, recreatumque mirificè, intra ipsa Patauina mœnia primū, deinde Venetias, sine vllò errore aut difficultate perduxit. nemo quippe ex Patauinis custodibus ad portas, nemo ex Venetis exploratoribus ad insulas frequentiores appropinquantem (cum nauim ingressi de more singulos vectores diligenter excuterent) Ignatium, nulla munitum valetudinis tessera, ne appellauit quidem: mirantibus, cognita postmodum re, Clodianis desertoribus illis; quibus per adulterata videlicet symbola introitus in urbem vtramque non sine magna vel sollicitudine vel contentione patuerat. Venetiarum vrbis, in recessu intimo sinus Adriatici, ea regio ac situs est, vt leniter stagnantes ex alto aquæ illam ex omni parte circumluant. ea inclytæ vrbi & ad merces copiasque inuehendâs opporrûna receptacula, & contra hostiles incurfus munita

menta

menta firmissima sunt. Ex iis porrò æstuariis, maiores minoresq; curipi totam urbem intercurfantes, variis mæandris ac flexibus ita distinguunt, vt, quot in partes pedibus, in totidem ferè mari aditus sit; egregio sanè vel artis vel naturæ miraculo. Inde vicorù, insularum, ac pontium ingens numerus: vt qui diutius ibi versati non sunt, viarum locorumq; modò varietate modò similitudine saepe fallantur. Sed contra eiusmodi ambages certù paratumque remedium est maxima multitudo cymbarum, quæ vsquequaq; dispersæ, nominatim ad omnia & publica & priuata loca quælibet haud ita magna mercede trajiciant. Ignatius navi Parauina, ex illa quæ per Medoacû flumen assiduè cõmeant, in area Marciana sub noctem expositus, cum neque vias ad publica xenodochia nosset, nec portitori conducendo suppeterent nummi; assuetus longo iam vsu malè cubare, sub porticu Procuratoria, quam appellant, ascendentibus iam se tenebris, vacuum opificis cuiusdam fulcrum elegit, in quo fessos artus vtcumque reficeret. Tenet fama, licet rursusque multorum est memoriæ traditum, dum ille ibi noctem exigit, vicinum senatorem M. Antonium Triuisanum (quæ ipsi multo deinde post eiusdem ciuitatis principem vidimus) cælesti voce excitatum, increpitumq; quòd in multa veste molliq; strato decumberet ipse, cum interim Dei famulus peregrinus non longè à vestibulo illius ædium jaceret in publico pauper, & omni humana ope ac solatio destitutus. itaque ingenti metu & horrore perfulsum profiliisse confestim, & quæsitum diligenter Ignatium excepisse perhonorificè. Sed ille postridie cum in amicum veterem Cantabrum incidisset, a lautiore hospitio sese ad eum familiariter transtulit.

NAVIGAT IN PALÆSTINAM.

CAPVT XIII.

IBi cum aliquamdiu moraretur, in omnem nauigandi occasionem intentus; ecce tibi nouæ amicorum pugnae, (quos illi vbiuis breui conciliabat cognita viri virtus atque modestia) eum variis terroribus ab instituta peregrinatione reuocare conantibus; quibus ille, Deo fretus, ita resistebat, vt diceret, pro certo habere se, vt cætera cuncta deficeret, vel vna solummodo tabula quò cupiebat vti que peruenturum. Nec eum sefellit bonitatis diuinæ fiducia. Cum enim eo anno formidine Turcarum, vt diximus, Cir